

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна
Кафедра українознавства

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан філософського факультету
Іван КАРПЕНКО

“ 19 ” 2023 р.

Робоча програма навчальної дисципліни
ПОЛЬСЬКА МОВА

рівень вищої освіти перший (бакалаврський) рівень
галузь знань 03 Гуманітарні науки
спеціальність 033 Філософія
освітня програма Європейські студії
вид дисципліни вибіркова
факультет філософський

2023/2024 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження Вченою радою філософського факультету Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна 16 червня 2023 року, протокол № 6

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ: Євген РЕДЬКО, кандидат філологічних наук, доцент кафедри українознавства філософського факультету Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна.

Програму схвалено на засіданні кафедри українознавства філософського факультету Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна

Протокол від 12 червня 2023 року № 11

В. о. зав. кафедри українознавства

В'ячеслав ПОТОЦЬКИЙ

Програму погоджено з гарантом освітньої програми «Європейські студії»

Гарант освітньої програми «Європейські студії»

Олег ПЕРЕПЕЛИЦЯ

Програму погоджено методичною комісією філософського факультету Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна

Протокол від 14 червня 2023 року № 10

Голова методичної комісії
філософського факультету

Сергій ГОЛІКОВ

ВСТУП

Програму навчальної дисципліни «Польська мова» укладено відповідно до освітньо-професійної програми «Європейські студії» підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за галуззю знань 03 «Гуманітарні науки» спеціальності 033 «Філософія».

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни – закріпити у здобувачів освіти вміння використовувати польську мову в різних комунікативних ситуаціях і реалізувати на практиці різні мовні навички (читання, письмо, усне мовлення).

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни:

– сформувати загальні компетентності, потрібні для майбутнього фаху, зокрема здатність безперервно вчитися й оволодівати сучасними знаннями (ЗК01); здатність до міжособистісної взаємодії, здатність працювати в команді (ЗК02); здатність спілкуватися усно та письмово державною й іноземними мовами (ЗК03); здатність до пошуку та аналізу інформації з різноманітних джерел (ЗК05);

– сформувати фазові компетентності, потрібні для майбутньої професії, зокрема здатність використовувати прийоми і методи усного та письмового викладу базових філософських понять (ФК06); здатність реферування і анотування наукової та філософської літератури (у тому числі іноземною мовою) (ФК07).

1.3. Кількість кредитів – 4.

1.4. Загальна кількість годин – 120.

1.5. Характеристика навчальної дисципліни

Вибіркова дисципліна	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
4-й	-й
Семестр	
7-й	-й
Лекції	
24 год.	год.
Практичні, семінарські заняття	
24 год.	год.
Лабораторні заняття	
Не передбачено	
Самостійна робота	
72 год.	год.
Індивідуальні завдання	
Не передбачено	

1.6. Заплановані результати навчання

Завершивши пропонований курс, здобувачі освіти мають досягти таких результатів навчання:

ПРН 16 – ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати;

ПРН 17 – мати спроможність до гнучкої інтеграції в європейське суспільство і європейський освітній простір.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Розділ 1. Граматичні особливості польської мови

Складні випадки відмінювання іменників. Складні випадки творення форм теперішнього часу (I та II дієвідміни). Складні випадки творення форм минулого часу. Дієслова на *śc*. Умовний та наказовий спосіб у системі польської граматики. Дієприкметники в системі польської граматики. Польські числівники. Особливості відмінювання та вжитку. Ступені порівняння прикметників у польській мові (складні випадки)

Розділ 2. Лексичні особливості польської мови

Основні лексико-семантичні групи в польській мові. Особливості фахової лексики. Найуживаніші польські ідіоми.

Розділ 3. Комунікативні аспекти використання польської мови

Способи вираження власних думок. Способи аргументації в польській мові. Особливості перекладу фахових текстів з польської та на польську мову. Особливості написання фахових текстів польською мовою.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усь го	у тому числі					усь ого	у тому числі				
л		п	лаб	інд	с.р	л		п	лаб	інд	с.р	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ 1. Граматичні особливості польської мови												
Разом за розділом 1	40	8	8			24						
Розділ 2. Лексичні особливості польської мови												
Разом за розділом 2	40	8	8			24						
Розділ 3. Комунікативні аспекти використання польської мови												
Разом за розділом 3	40	8	8			24						
Усього годин	120	24	24			72						

4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Розділ 1. Граматичні особливості польської мови		
1	Складні випадки відмінювання іменників	2
2	Складні випадки творення форм теперішнього часу (I та II дієвідміни)	2
3	Складні випадки творення форм минулого часу. Дієслова на <i>ść</i>	2
4	Умовний та наказовий спосіб у системі польської граматики	2
5	Дієприкметники в системі польської граматики	1
6	Польські числівники. Особливості відмінювання та вжитку.	1
7	Ступені порівняння прикметників у польській мові (складні випадки)	2
Розділ 2. Лексичні особливості польської мови		
8	Основні лексико-семантичні групи в польській мові	2
9	Особливості фахової лексики	2
10	Найуживаніші польські ідіоми	2
Розділ 3. Комунікативні аспекти використання польської мови		
11	Способи вираження власних думок	2
12	Способи аргументації в польській мові	2
13	Особливості перекладу фахових текстів з польської та на польську мову	2
14	Особливості написання фахових текстів польською мовою	2
	Разом	24

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин
1	Опрацювання додаткової літератури	42
2	Підготовка до контрольної роботи	10
3	Переклад тексту	20
	Разом	72

6. Індивідуальні завдання

Індивідуальних завдань у навчальному плані не передбачено.

7. Методи навчання

В освітньому процесі використовуються такі методи навчання: пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, дослідницький, евристичний і метод проблемного викладання.

8. Методи контролю

Засвоєння навчального матеріалу контролюється письмовими роботами за темами занять, контрольною, заліковою та екзаменаційною роботою. Якість

виконання самостійних завдань контролювано в межах індивідуальної роботи викладача зі студентами.

9. Схема нарахування балів

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання								Контрольна робота, передбачена навчальним планом	Разом	Залікова робота	Сума
Розділ 1			Розділ 2			Розділ 3					
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	20	60	40	100
6	4	3	4	5	4	7	7				

T1, T2 ... T8 – теми розділів.

Максимальна кількість балів, які може набрати студент за виконання завдань одного розділу, становить 14 балів. Максимальна сумарна кількість балів, які може набрати студент за виконання завдань трьох розділів, становить 40 балів. Здобувач освіти не допускається до сесії, якщо він не набрав впродовж семестру 20 балів.

Критерії оцінювання навчальних досягнень

Знання студентів оцінюють у таких формах контролю: поточне оцінювання (аудиторна робота (індивідуальне та групове опитування, письмові самостійні роботи, самоконтроль, контрольна робота за темами вивченої дисципліни) і домашня робота) і підсумковий контроль (письмова залікова та екзаменаційна робота); до того ж здобувачі освіти мають неухильно дотримуватися принципів і норм академічної доброчесності, на яких ґрунтується науково-освітня діяльність Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна (<https://karazin.ua/korisna-informatcija/akademichna-dobrochesnist-1/>).

Поточний контроль здійснюють упродовж усього семестру; він передбачає оцінювання студентських робіт залежно від кількості завдань і рівня їхньої складності. У межах поточного контролю перевіряють рівень розуміння й засвоєння вивченого навчального матеріалу, уміння самостійно осмислювати теоретичний мовний матеріал, ступінь реалізації усних і письмових мовленнєвих навичок під час розв'язування практичних завдань. Оцінюючи такі роботи, зважають на правильність, логічність, обґрунтованість відповідей, здатність аналізувати, систематизувати, класифікувати навчальний матеріал, робити аргументовані й науково виважені висновки, висловлювати самостійні судження. Пишучи контрольну роботу за темами навчальної дисципліни, студент має виконати кілька завдань, пов'язаних із різними мовними компетенціями (максимальна оцінка – 20 балів).

Підсумковий контроль здійснюють, щоб оцінити рівень знань і навичок студентів на завершальному етапі вивчення навчальної дисципліни; форма підсумкового контролю – письмова екзаменаційна робота, що містить чотири різнотипні завдання (максимальна оцінка – 40 балів).

Оцінюючи письмові роботи, додатково зважають на неохайне оформлення роботи, неточності у формулюванні окремих понять, особливості відповідей (чіткість, логічність, послідовність). Залежно від кількості орфографічних і пунктуаційних помилок студент може втратити деяку кількість балів, але негрубі помилки (описки) не враховують. У перекладі зважають на повне й точне відтворення оригінального тексту на смисловому та мовному рівнях, дотримання норм сучасної української літературної мови. Залежно від кількості помилок у практичних завданнях студент може втратити 1 бал за кожні дві помилки в написанні слова, творенні граматичної форми та формулюванні правильної відповіді-пояснення. Зазначену шкалу варіюють залежно від складності конкретного завдання чи кількості перевірюваних позицій чи форм.

Загалом знання студентів оцінюють за такою шкалою оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка
	для чотирирівневої шкали оцінювання
100–90	відмінно
89–70	добре
69–50	задовільно
1–49	незадовільно

Відповідно до поданої шкали загальні критерії оцінювання навчальних досягнень студентів такі:

Сума балів 100–90: студент вповні засвоїв навчальний матеріал, дав вичерпні відповіді на поставлені практичні запитання, глибоко опрацював основні й додаткові джерела до курсу, уміє творчо та критично мислити, залучати набуті знання й навички до розв’язання конкретних професійних завдань, систематично впродовж навчання виконував усі завдання, виявив глибокі знання з вивченої дисципліни.

Сума балів 89–70: студент досить логічно й повно відповів на більшість поставлених запитань, засвоїв увесь програмний матеріал, опрацювавши основну літературу, достатньо добре аналізував мовні явища, але припускався несуттєвих помилок у формулюваннях та відповідях.

Сума балів 69–50: студент засвоїв навчальний матеріал не вповні, знає лише його основний зміст, не досить логічно та аргументовано формулює його, відповідає неточно або неповно на поставлені запитання, опрацював тільки малу частину літератури до курсу, припускається досить багато помилок та огріхів у формулюваннях та відповідях.

Сума балів 1–49: студент не засвоїв навчальний матеріал або засвоїв його на досить низькому рівні, не вміє практично використовувати теоретичні та практичні положення дисципліни, аналізувати мовні явища, не може формулювати чіткі та логічні висновки щодо розглянутих питань, має дуже низьку культуру усного та писемного мовлення, припускається численних помилок у формулюванні та структурі відповідей і конкретних практичних завданнях.

10. Рекомендована література

Основна література

1. Achteлик A., Hajdiuk-Gawron W., Madeja A., Świątek M. Bądź na B1. Kraków: Wydawnictwo UJ, 2009. 178 s.
2. Bartnicka B., Dąbkowski G., Jekiel W. Uczymy się polskiego. Podręcznik języka polskiego dla cudzoziemców. Teksty. Poziom B1-B2. Takt, 1998. 428 s.
3. Garncarek Piotr. Czas na czasownik. Poziom średni ogólny B2. Kraków: UNIVERSITAS, 2006. 221 s.
4. Lipińska E. Z polskim na ty. Kraków: UNIVERSITAS, 2004. 293 s.
5. Lipińska E., Dąbska E. Kiedyś wrócisz tu. Część I. Podręcznik do nauki języka polskiego dla średnio zaawansowanych. Kraków: UNIVERSITAS, 2009. 280 s.
6. Lipińska E., Dąbska E. Kiedyś wrócisz tu. Część II. Podręcznik do nauki języka polskiego dla średnio zaawansowanych. Kraków: UNIVERSITAS, 2009. 292 s.
7. Seretny Anna. Kto czyta nie błądzi. Kraków: Universitas, 2007. 212 s.

Допоміжна література

8. Jadacka H. Kultura języka polskiego. Fleksja, słowotwórstwo, składnia. Warszawa: Książka i wiedza, 2006. 253 s.
9. Nagórko A. Zarys gramatyki polskiej. Warszawa, 2005. 332 s.
10. Serafin B., Achteлик A. Miło mi panią poznać. Język polski w sytuacjach komunikacyjnych. Katowice: Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, Katowice, 2013. 354 s.
11. Кононенко В. І., Кононенко І. В. Контрастивна грамати́ка української та польської мов. К.: ТОВ ВД «Слово», 2010. 392 с.
12. Кравчук А. Польська грамати́ка з вправами. Підручник для вищих навчальних закладів. К.: Фірма «ІНКОС», 2015. 453 с.
13. Слюсар О. Польська мова: Підручник. Чернівці: Видавничий дім Букрек, 2015. 304 с.

Словники

1. Drabik L., Sobol E., Stankiewicz A. Słownik idiomów polskich PWN. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN SA, 2019.
2. Kubiszyn-Mędrala Z., Winiarska J., Kurzowa Z., Skarżyński M. Słownik synonimów. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN SA, 2019.
3. Wielki słownik języka polskiego PWN. W 5 t. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN, 2018.

Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. <http://www.obcyjezykpolski.interia.pl>.
2. www.wymowapolska.pl.
3. <https://www.dyktanda.net/>.
4. <http://język-polski.pl/>.
5. <http://gramatyka.wordpress.com/>.